

हिब्रूतयूत चवःगु पौ

म्हसीका

थ्व पौ ख्रीष्टयात विश्वास याःपिं यहूदीतयूत चवःगु खः। विरोध अप्वया वःगुलिं इमिगु विश्वास कमजोर जूगु खः। थ्व पतिइ येशू ख्रीष्ट हे सत्य खः, वय्कः व परमेश्वर उति ग्यं, वय्कलं परमेश्वरयागु हे स्वभाव क्यनादिल धकाः इमिगु विश्वास बल्लाकेत स्वःगु दु। थ्व पौ च्वम्हय्सिनं थःगु नां बियातःगु मदु। थुकथं थुकी स्वता खःगु खँय् बः बियातःगु दु —

१) येशू परमेश्वरया सदां दयाच्वनिम्ह काय् खः, गुम्हय्सिनं न्ह्याथेंज्याःगु दुःखकष्ट फयेमाःसां परमेश्वरयागु आज्ञा मानय् यायेगु त्वःता मदी। परमेश्वरया काय् येशू पुलांगु नियमया फुक्क अगमवक्तात, स्वर्गदूतत व मोशा स्वयाः नं तःधंम्ह खः।

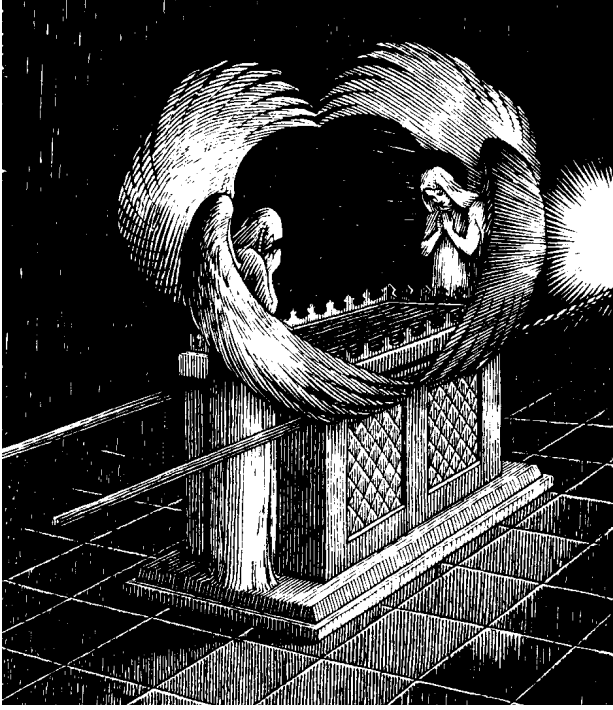
२) येशूयात परमेश्वरं हे सदां दयाच्वनिम्ह व पुलांगु नियमय् च्वंपिं पुजाहारीत स्वयाः तःधंम्ह पुजाहारी यानाः छ्वयाहयादीगु खः।

३) येशूपाखें विश्वासीत पाप, भय व मृत्युं बचय् जुइ धुंकूगु दु। बलि बीगु व छाय्छी यायेगु ज्या किपालु कथं जक यहूदी धर्मय् यानावयाच्वंगु खः। धाथेंगु मुक्ति ला येशू थः हे तःधंम्ह पुजाहारी जुयाः भायाबियादी।

११ अध्यायलय् न्हापान्हापायापिं नांजाःपिं यहूदीतयूगु विश्वासयात दसु कथं न्ह्यथनाः च्वमिं इमित नं न्ह्याथेंज्याःगु दुःखकष्ट वःसां विश्वास मत्वःतुसे मन बियाः येशूयागु लँ स्वयाच्वनेत इनाप यानातःगु दु। थ्व पौ च्वम्हय्सिनं हिब्रूतयूत इपिं विश्वासं लिचिल धाःसा परमेश्वरयागु ग्यानापुगु इन्साफ इमिथाय् वइ धकाः ख्याच्वः नं बियातःगु दु। थज्याःगु हे मेमेगु अर्ती व ख्याच्वः बियाः थ्व पौ क्वचाय्कातःगु दु।

धलः पौ

ख्रीष्ट व परमेश्वर उतिग्यं	१:१-३
ख्रीष्ट स्वर्गदूतत स्वयाः तःधं	१:४-२:१८
ख्रीष्ट मोशा व यहोशू स्वयाः तःधं	३:१-४:१३
ख्रीष्ट मेपिं पुजाहारीत स्वयाः तःधं	४:१४-७:२८
ख्रीष्टयागु बाचा पुलांगु बाचा स्वयाः तःधं	८:१-९:२८
ख्रीष्टयागु बलिदान मेमेगु बलि स्वयाः तःधं	१०:१-३९
विश्वास हे दक्वसिबय् तःधं	११:१-१२:२९
मेमेगु अर्ती व क्वचाय्कूगु	१३:१-२५

बाचा चिनादीगु सनू

हिब्रू

वय्कःया काय्पाखें परमेश्वरं
नवानादीगु

यूहन्ना १:१-१८

१ न्हापा न्हापा अगमवक्तातय्-
पाखें परमेश्वरं भी तापाःबाज्यापि
नाप तःकः मछि तःकथं नवानादिल।
२तर आः दक्वसिबय् लिपा वय्कः थः

काय्पाखें भीपिलिसें नवानादीगु दु।
काय्यात हे वय्कलं फुक्क सृष्टिया
हामा यायेत ल्ययादिल। वय्कःपाखें
हे थ्व संसारयागु सृष्टि यानादिल।
३वय्कलं नवानादीगु खँय् हे थ्व
संसार न्ह्यानाच्च्वंगु दु। परमेश्वरयागु
महिमाया जः वय्कःयाके दु। वय्कः
व परमेश्वर उतिग्यं। वय्कःया शक्ति

दुगु वचनं हे थ्व संसार न्ह्याना च्वंगु दु। मनूतय्त नापं छुतय् यानादी धुंकाः वय्कः दक्वसिबय् तःधंम्ह परमेश्वरयागु जवय् च्वनादीगु दु।

स्वर्गदूतत स्वयाः परमेश्वरया काय् तःधं

४स्वर्गदूतत स्वयाः परमेश्वरं वय्कः-या काय्यात तःधं यानादिल। इपिं स्वयाः तःधं धकाः सीकेत परमेश्वरं वय्कःयागु नां हे तःधंकादिल। ५धर्मशास्त्रय् नं परमेश्वरं वय्कःया काय्यात थथे धयादीगु खँ भीसं ब्वनागु दु —

“छ जिम्ह काय् स्वः,
थौनिसें जि छिमि बाः जुल।”

अले हानं धयादिल —

“जि वया बाः जुइ,
अले व जिम्ह काय् जुइ।”

परमेश्वरं स्वर्गदूततय्त थथे गुब्सं धयामदी।*

६वय्कलं थः दकलय् तःधिकम्ह काय्यात संसारय् छ्वया हयादीबलय् थथे धयादिल —

“फुक्क स्वर्गदूततय्सं
वय्कःयागु आराधना
याये माः।”*

७स्वर्गदूततय्गु बारे वय्कलं धयादी,

“वय्कलं थः दूततय्त फय्,
थः दासतय्त मित्याः यानादी।”*

८काय्यागु खँय् धाःसा वय्कलं थथे धयादीगु दु —

“हे परमेश्वर, छिगु सिंहासन
सदां सदां दयाचवनी।
छिं छिगु राज्यय् च्वंपिं मनूतय्त
फुक्कसितं उतिग्यंक
न्याय यानाः

बांलाक शासन यानादी।

९छितः भिंगु ज्याखँ जक यः,
अले मभिं ज्याखँ छितः मयः।

अय्जूगुलिं हे स्वः, परमेश्वरं,
छिम्ह हे परमेश्वरं,

छितः ल्ययाः

मेपिं फुक्कसित स्वयाः

तःधंकाः लय्ताय्कादीगु।”*

१०हानं थथे च्वयातःगु दु —

१:५ भज २:७; २ शमू ७:१४; १ इति १७:१३ १:६ व्य ३२:४३ १:७ भज १०४:४

१:८-९ भज ४५:६-७

“परमप्रभु, दकलय् न्हापालाक
छिं हे पृथ्वी सृष्टि यानादिल,
अले थःगु हे ल्हातं
आकाश दय्कादिल।

११उपिं फुककं मदया वनीतिनि,
छिं धाःसा सदां दया हे चवनी।

छिं दय्कूगु फुककं
वसः भ्वाथः जू थें
भ्वाथः जुया वनीतिनि।

१२गा लथ्याय् थें
छिं आकाश नं लथ्यानादी,
अले वसः हिले थें
उमित नं हिलादी।
छिं धाःसा सदां उत्थें जुया चवनी,
छिगु जीवन गुबलें फुइ मखु।”*

१३परमेश्वरं स्वर्गदूततय्त थथे गुब्सं
धयामदी।

“जिं छं शत्रुतय्त
छंगु पालि तःले मततले
छ जिगु जव ल्हाःपाखे
चवना चवँ।”*

१४अय्सा स्वर्गदूतत धयापिं सु खः
लय्? इपिं परमेश्वरयात सेवा याइपिं
आत्मा खः। अले मुक्ति काइपिं मनु-
तय्त ग्वाहालि यायेत छ्वयाहःपिं खः।

तःधंगु मुक्ति

२ १अय्जूगुलिं भीसं न्यनागु
परमेश्वरयागु सत्य व भिंगु
खँयात क्वात्तुक ज्वनाः चवने माल,
मखुसा भीसं लँ द्दंकि। २परमेश्वरं
स्वर्गदूततय्पाखें बियातःगु व्यवस्था
सत्य खः। अले थ्व खँ मानय्
मयाःपिन्त सजाँय बियादिल धासेंलि
३थपाय् मछिधंगु मुक्तियात भीसं
च्यूताः मतल धाःसा भीत सजाँय
बियामदी ला? प्रभु थःमहय्सिनं हे
दकलय् न्हापालाक थ्व मुक्तियागु
खँ न्यंकादिल। न्यंपिन्सं थ्व खँ सत्य
खः धकाः भीत क्यनाबिल। ४अले
हानं थ्व खँ सत्य खः धकाः भीत
क्यनेत परमेश्वरं हे ततःधंगु शक्ति व
अजूचायापुगु ज्या व चिं यानादिल।
परमेश्वरं थःत यःपिन्त पवित्र आत्मा-
यागु वरदान नं बियादिल।

मुक्ति बियादीमह येशू ख्रीष्ट हे खः

५जिमिसं धयाचवनागु लिपा वइगु
संसारयात परमेश्वरं स्वर्गदूततय्गु
ल्हातय् बिया मदी। ६धर्मशास्त्रय् नं
छमहय्सिनं थुकथं साक्षी बियातःगु
दु —

“मनू छु हे खः धकाः
छिं वयात बिचाः यानाचवनेत?

मनू छु हे खः धकाः
छिं वयात लुमंकाचवनेत?

७छिं वयात स्वर्गया दूतत स्वयाः

भचा जक क्वय् तयादिल।

नापं छिं वयात महिमा

व इज्जत नं बियादिल।

९छिं वयात दय्कादीगु फुक्कयागु

अधिकार नं बियादिल।”*

परमेश्वरं वय्कःयात दक्व फुक्कया
हामा यानादिल। अथेसां दक्व फुक्कं
वय्कःयागु बसय् लाःगु भीसं मखंनि।

६अथेसां भीसं वय्कःयात थुकथं
हे खनाचवना, गुम्हय्सित छुं ईया
लागि स्वर्गदूतत स्वयाः भचा चिधं
यानादीगु खः। अले परमेश्वरयागु दया
मायां यानाः वय्कः फुक्क मनूतय्गु
निंतिं सिनादिल। थथे सिनादीगुलिं
वय्कःयात तःधंकाः च्वय् तयादिल।

१०सृष्टि यानादीम्ह व न्ह्याकादीम्ह
परमेश्वरं थः मस्ततय्त् मुक्ति बीत
थथे थः काय्यात दुःखकष्ट सीके
बियादीगु पाय्छि जू। अले मुक्ति बीम्ह
वय्कः हे जक खः।

११पवित्र याःम्ह व पवित्र याना तःपिं
फुक्कं छगू हे परिवारयापिं खः। अय्-

जूगुलिं वय्कलं पवित्र जूपिं मनूतय्त्
थः किजापिं धकाः धयादीत लज्या
चायामदी। १२थ्व हे खँ धर्मशास्त्रय्
थथे च्वया तःगु दु —

“जिं जिमि मनूतय्त्

छिं यानादीगु खँ कने,

जिं छितः इमिगु पुचलय् तःधंके।”*

१३अले थथे नं च्वया तःगु दु —

“परमेश्वरयाके हे

जिं भरोसा तयाचवने।”

अले थथे नं च्वया तःगु दु —

“स्व, परमेश्वरं जितः बियादीपिं

वय्कःया काय् म्हाय्पिं नाप

जि च्वना च्वनागु दु।”*

१४उपिं काय् म्हाय्पिं ला व हिया
शरीर जूगुलिं येशू नं उपिं थें हे ला व
हि दुम्ह मनू जुयादिल। थुकथं वय्कलं
मनू जुयाः सिनाः मृत्युयागु शक्ति दुम्ह
शैतानयात बुकादिल। १५सी धकाः
ग्यानाः सदां शैतानया दास जुया च्वंपिं
मनूतय्त् छुतय् यायेत वय्कलं थथे
यानादीगु खः।

१६ वय्कलं स्वर्गदूततय्गु नितिं थथे यानादीगु मखु, बरु अब्राहामया सन्तानतय्गु नितिं यानादीगु खः। १७ दक्व खँय् वय्कः थः हे दाजुकिजा थें जुयादी माल। थुकथं परमेश्वर व भीगु दथुइ च्वनाः भीगु पाप मदय्केत दया दुम्ह व विश्वास याये बहःम्ह दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी थें जुयादिल। १८ वय्कः थःम्हं नं जाँचय् लानादीबलय् यक्व दुःखकष्ट सियादीगुलिं जाँचय् लाःपिन्त नं ग्वाहालि यानादी फु।

मोशा स्वयाः येशू तःधं

३ १ यःपिं दाजुकिजापिं, छिमित हे खः, परमेश्वरं सःता दीगु। भीसं विश्वास याना च्वनाम्ह येशूयात हे परमेश्वरं छ्वया हयाः दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी यानादिल। वय्कःयाके थःगु मन तया च्वँ। २ परमेश्वरयागु ज्याय् मोशा विश्वास याये बहःम्ह जू थें, येशू नं परमेश्वरं याके हयादीगु ज्याय् विश्वास याये बहःम्ह जुयादिल।*

३ छँ स्वयाः छँ दय्कूम्हय्सिया इज्जत तःधं जुइ। अथे हे मोशा स्वयाः येशू यक्व अप्वः इज्जत याये बहःम्ह जुयादिल। ४ फुक्क छँ मनूतय्सं हे दय्कूगु खः। अयनं दक्व

फुक्कं दय्कादीम्ह ला परमेश्वर हे खः।

५ परमेश्वरयागु छँय् मोशा विश्वास याये बहःम्ह च्यः थें जुल। अले परमेश्वरं लिपा धयादीगु खँयागु साक्षी वं हे बियावन। ६ ख्रीष्ट धाःसा परमेश्वरयागु छँय् अधिकार दुम्ह काय् थें विश्वास याये बहःम्ह जुयादिल। भीसं आशा याना थें उत्थें साहस व भरोसा तयाच्वन धाःसा भीपिं हे परमेश्वरया छँ जुइ।

विश्वास यायेगु त्वःता छ्वये मते

७ पवित्र आत्मां थथे धयादीगु दु —

“थौं छिमिसं परमेश्वरयागु सः

ताल धाःसा,

८ छिमि तापाःबाज्यापिन्सं थें

छिमिसं वय्कःयात मभिकाः

थःगु नुगः छाके मते।

मरुभूमिइ इमिसं

वय्कःयागु मन स्वल।

९ जिं पीदँ पीदँ तक

ततःधंगु अजूचायापुगु ज्या

याःगु खंक खंक नं

छिमि तापाःबाज्यापिन्सं

मरुभूमिइ जिगु मन स्वल।

१० अयजूगुलिं तंम्वय्काः

जिं इमित थथे धया —

‘छिमिगु मन था:गा: दइ मखु,
छिमिसं जिगु लँपु मसिल।’

११अय्जुगुलिं जिं तमं पाफया:
थथे धया —

‘छिमिसं गुबलें नं
जिं बीगु आराम काये
खनि मखु।’ **

१२य:पिं दाजुकिजापिं, होश याना
चवँ। छिपिं सुं नं म्वा:म्ह परमेश्वरयात
त्व:ता: विश्वास मयाइपिं व जिदि
जूपिं जुइ मते। १३“थौं” धयागु ई
दतले छिमिसं थ:थवय् साहस बीगु
याना चवँ। मखुसा पापं याना: छिमिगु
नुग: तसकं छाइ। १४भीसं न्हापांनिसें
लिपा तकं विश्वास थातं तयाचवने
फुसा भीपिं ख्रीष्ट नापं चवने दइ।
१५थथे धया त:गु हे दु —

“थौं छिमिसं परमेश्वरयागु स:
ताल धा:सा
छिमि तापा:बाज्यापिन्सं थें
छिमिसं वय्क:यात मभिका:
थ:गु नुग: छाके मते।”*

१६सुनां परमेश्वरयागु स: ताया: नं
वय्क:यात हे मभिकल? मोशां मिश्र

देशं लिगना ह:पिं मनूत हे, मखु
ला? १७सु नाप परमेश्वर पीदँ तक
तंम्वय्कादिल? पाप याना: मरुभूमिइ
सिना वंपिं नाप हे, मखु ला? १८थथे
खँ मन्यंपिन्त हे परमेश्वरं “छिमिसं
जिं बीगु आराम काये खनी मखु”
धका: पाफयादीगु, मखु ला? *
१९परमेश्वरयात विश्वास मया:गुलिं हे
इपिं वय्कलं इमित बी धयादीगु देशय्
दुहां वने मखंगु ख:।

भासु लनेगु ई वइतिनि

✘ १थथे भासु लंके बियादी
धका: परमेश्वरं पाफयादीगु
भीगु नितिं नं ख:। उकिं होश या,
छिपिं मध्ये सुं नं भासु लने मखंका:
चवने म्वा:ले मा। २तापा:बाज्यापिन्सं
थें भीसं नं भिंगु खँ न्यना तयागु दु।
भिंगु खँ न्यंसां इमित थुकिं छुं नं
भिं मजुल, छाय्धा:सा इमिसं न्यंगु
खँयात विश्वास मया:। ३अय् नं भीसं
परमेश्वरयात विश्वास याना चवनागुलिं
भीपिं वय्क: नाप चवना: आराम
काये खनीतिनि। विश्वास मया:पिन्त
वय्कलं थथे धयादीगु दु —

“उकिं जिं तमं पाफया: धया —

‘छिपिं जिगु भासु लनेगु थासय्

गुबलें दुहां वय् फइ मखु।’ ”*

संसारया सृष्टि याये धुंकूबलय् निसें हे परमेश्वरया फुक्क ज्या सिधय् धुंकूसां वय्कलं थथे धयादिल — ४धर्मशास्त्रय् न्हयन्हुखुन्हुया खँय् थुकथं च्वया तःगु दु — “न्हयन्हुखुन्हुया फुक्क ज्या सिधय्काः परमेश्वरं भासु लनादिल।”* ५थ्व हे खँ वय्कलं हानं भी तापाःबाज्यापिन्त थुकथं धयादिल — “छिपिं जिगु भासु लनेगु थासय् गुबलें दुहां वये फइ मखु।”*

६दकलय् न्हापालाक भिंगु खँ न्यपिं मनूतय्सं परमेश्वरयात विश्वास मयाःगुलिं इमिसं भासु लने मखन। अय्नं गुलिसिनं धाःसा थुकथं भासु लने खनीतिनि। ७अय्जूगुलिं परमेश्वरं भीत हानं “थौं” धकाः मौका बियादीगु दु। दाऊदयापाखें नं वय्कलं थ्व हे खँ धाय्कादीगु खः —

“थौं छिमिसं परमेश्वरयागु सः

ताल धाःसा

छिपिं जिहि जुइ मते।”*

८यहोशू इस्त्राएली मनूतय्त भासु लंके ब्यूगु जूसा वय्कलं हानं “मेगु

दिनयागु” खँ धाय्कादी मखुगु।* ९अय्जूगुलिं परमेश्वरं विश्वासीतय्गु नितिं भासु लनेगु ई बियादीगु दु। १०गथे सृष्टि यानादी धुंकाः वय्कलं भासु लनादिल, अथे हे भासु लने थ्याःम्ह मनुखं नं वय्कलं थें ज्या याये म्वायेक भासु लने खनी।* ११थथे जूगुलिं भीसं नं फक्क कुतः यानाः भासु लने थाय् वनेगु स्वये माल। तापाःबाज्यापिन्सं वय्कःयात मानय् मयाःगुलिं वय्कः नाप भासु लने मखन, उकिं भीसं नं इमिसं थें याये मज्यू।

१२परमेश्वरयागु वचन ज्या याना तुं च्वनिगु व जीवन बीगु खः। थ्व निखें धाः दुगु तरवार स्वयाः नं ज्वः, थ्वं दुने थ्यंक वनाः प्राण व आत्मायात छुतय् यानाबी, साहाः व स्यःयात छुतय् यानाबी। अले मनूतय्गु नुगलय् च्वंगु खँ व इच्छायात ल्ययाः जाँचय् याइ। १३परमेश्वरं मखंगु छुं हे मदु। सृष्टियागु फुक्क खँ वय्कलं खं। थ्व हे परमेश्वरयात भीसं थःथःगु ल्याःचाः बी माः।

दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी येशू हे खः

१४स्वर्गय् भायादीम्ह परमेश्वरया

काय् येशू हे भी दक्वसिबय् तःधंम्ह पुजाहारी जूगुलिं भीसं मानय् यानाः वयागु विश्वासयात अज्जं क्वात्तुका- च्वने माः। १५भी दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी भी बमलाइबलय् छुं याये मफुम्ह मखु, बरु भीत थें वय्कःयात नं फुक्क खँय् शैतानं जाँचय् यात, अय्सां वय्कलं पाप यानामदी। १६अय्जूगुलिं भीपिं भचा हे मग्यासे परमेश्वरया सिंहासनया न्ह्यःने वने नु। अले वय्कलं भीत दया यानाः माःबलय् माःकथं भीत ग्वाहालि यानादी।

५ १परमेश्वर नापं स्वापु दुगु खँय् मनूतय्पाखें इमिगु पापया नितिं बलि बित व छाय्छी यायेत न्हापा न्हापा मनूतय्गु हे पुचलं दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी ल्यइगु खः। २थज्याःम्ह पुजाहारीं थः नं बमलाःम्ह जूगुलिं मस्यूपिं व मखुगु लँय् जुइपिं नाप नं क्वमिलु जुयाः खँ ल्हाये फइ। ३अय्जूगुलिं वं मेपिनिगु पापयागु नितिं बलि बीबलय् थःगु हे पापयागु नितिं नं बलि बी माः।* ४सुं मनू थः थःम्हं दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी जुइ मखु। हारूनयात परमेश्वरं दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी यानादी थें तुं मेपिन्त नं

वय्कलं हे दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी ल्ययादी।*

५अथे हे ख्रीष्ट नं थः थःम्हं तुं दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी जुयादीगु मखु, बरु परमेश्वरं हे वय्कःयात ल्ययाः थथे धयादिल —

“छ जिम्ह काय् खः,
थौनिसें जि छिमि बाः जुल।”*

६हानं मेथाय् थथे च्वया तःगु दु —

“मल्कीसेदेक थें
छ न्ह्याबलेया लागिं
पुजाहारी खः।”*

७संसारय् दीबलय् हे येशू मिखाय् ख्वबि हाय्काः थःत हानं म्वाका दीम्हय्सित बिनित्त व प्रार्थना याना-दिल। वय्कः क्वमिलुम्ह जूगुलिं व बाःयात दुनुगलंनिसें मानय् यानादीम्ह जूगुलिं वय्कःयागु बिनित्त व प्रार्थना परमेश्वरं न्यनादिल।* ८परमेश्वरया काय् जुयाः नं वय्कलं थःम्हं स्यूगु दुःखकष्टं यानाः परमेश्वरयागु आज्ञा मानय् यायेगु सय्कादिल। ९अले छकः फुक्क पूर्वम्ह जुयादी धुंकाः

वय्कः थःगु आज्ञा मानय् याइपिन्त सदां दयाच्चनिगु मुक्ति बियादीमह जुयादिल। १०परमेश्वरं वय्कःयात मल्कीसेदेक थें दकलय् तःधंमह पुजाहारी यानादिल।

विश्वासयात मत्वःतेगु ख्याच्चः

११श्व खँय् धाये मानिगु यक्व हे दु, अय्न् छिमिसं मथूगुलिं छिमित थुइकेत थाकु। १२आः ला छिपिं मेपिन्त स्यनिपिं जुइ माःगु खः। अय्न् परमेश्वरयागु खँय् छुं हे मस्यूनिगुलिं छिमित मेपिन्सं स्यने माःथें च्वं नि। छिपिं दुधंगु नसा नये मफुनिपिं मांयागु दुरु त्वने मानिपिं थें जुयाच्चन। १३मांयागु दुरु जक त्वनाच्चनिमह ला अभं मचा हे तिनि जुइ। थज्याःमहय्सिनं छु भिं, छु मभिं धकाः थुइके फइ मखु।* १४दुधंगु नसा ला तःधिकःपिनिगु निंतिं खः। इमिसं थःगु अनुभवं भिंगु छु खः, मभिंगु छु खः धकाः बांलाक ल्यये फइ।

६ १अय्जूगुलिं ख्रीष्टयागु न्ह्यखँ जक सय्का च्वनेगु त्वःताः मेमेगु दुग्यंगु व ततःधंगु खँ नं सीके माः। मखुगु, मभिंगु व परमेश्वरयात मयःगु ज्याखँ यायेगु त्वःताः पश्चाताप यायेगु, वय्कःयात विश्वास

यानाच्चनेगु, २बप्तिस्मा कायेगु, छेनय् ल्हाः तयाः प्रार्थना यायेगु, सीपिं हानं म्वाना वइगु, अले दकलय् लिपा याइगु न्याययागु खँ जक भीसं लिसा लिसा कयाः स्यनाच्चने मजिल। ३परमेश्वरं भीत थुलिं अप्वः सय्के ब्यूसा भीसं सय्का वने।

४छकः परमेश्वरयागु जः काये धुंकूपिं, स्वर्गयागु वरदान काये धुंकूपिं व पवित्र आत्मां जाये धुंकूपिन्त हानं पश्चाताप याके फइ मखु। ५थुकथं वय्कः नाप मिलय् जुइ धुंकूगुलिं वय्कःयागु खँ भिं धकाः थुमिसं स्यू। परमेश्वरयागु राज्ययागु अजूचायापुगु शक्ति गय् च्वं धकाः नं थुमिसं थुइके धुकल। ६अय्न् हे थुमिसं वय्कःयात त्वःतावन धाःसा थुमित पश्चाताप याकाः हानं लितहये फइ मखु। छायाधाःसा थुमिसं हानं छकः फुक्कसिया न्ह्यःने परमेश्वरया काय्यात क्रूसय् यख्खानाः बेइज्जत याइ।

७परमेश्वरं हे पृथ्वीइ वा वय्का-दीगुलिं बुँज्या याइपिन्सं थःपिन्त माःगु अन्न सय्की। थुकथं इमिसं वय्कःयागु आशिष काइ। ८कं व घाय् जक बुया वल धाःसा व बुँ ज्यालगय् जुइ मखु। उकी ला

परमेश्वरयागु सराः लाइ, अले मि तइ।*

६यःपिं दाजुकिजापिं, जिमिसं थथे धयासां छिमिगु बारे थ्व स्वयाः भिंगु व मुक्तिनापं स्वापु दुगु खँयागु हे जिमिसं भरोसा कयागु दु। १०परमेश्वरं अन्याय यानादी मखु। छिमिसं यानाचवंगु वय्कःयागु ज्या व वय्कःयात माया यानाचवंगु खँ, अले दाजुकिजापिन्त ग्वाहालि याःगु व यानाचवंगु खँ नं वय्कलं ल्वःमंकादी मखु। ११थुकथं हे छिमिसं मन तयाः लिपा तकं कुतः यानाचवनी धकाः जिमिसं मनं तुनाचवना। अले छिमिगु आशा नं पूवनी। १२छिपिं अल्ली जूगु जिमित मयः, बरु दुनुगलंनिसें परमेश्वरयात विश्वास याःपिं मनूतय्सं थें वय्कलं बी धयादीगु कायेत कुतः या।

परमेश्वरं धयादीगु खँ पक्का जू

१३परमेश्वरं अब्राहामयात बचं बिया-दीबल्य् थः स्वयाः तःधंमह सुं हे मदुगुलिं थःगु हे नामं थथे पाफया-दिल —

१४“जिं छन्त आशिष बी,
अले छं सन्तान नं
यक्व दय्का बी।”*

१५अब्राहाम हथाय् मचासे पिया चवंगुलिं परमेश्वरं बियादी धकाः बचं बियादीगु आशिष वयात दत।

१६मनूतय्सं थः स्वयाः तःधंमहय्-सिगु नामय् पाफइ। अले थःगु द्वंबिद्वं नं भिंकी। १७परमेश्वरं बी धकाः धयादीपिं मनूतय्त थःमहं बी धकाः धयादीगु खँ पाइ मखु धकाः नं पाफयादिल। १८थथे गुब्सं हिली मखुगु थ्व निता खं वय्कःपाखें बचय् जुया चवनापिं भीत नं भीसं आशा याना चवनागु खँय् बल्लाना चवनेत साहस बी। १९थ्व हे आशाय् भीपिं म्वानाचवनागु दु। थ्व धात्थें व पक्का खः। अले थ्व देगलय् चवंगु पर्दाया दुने थ्यंकः थ्यं।* २०भीगु निंतिं येशू न्ह्यः हे मल्कीसेदेक थें सदांया लागि दकलय् तःधंमह पुजाहारी जुयाः अन दुहां भाये धुंकल।*

अब्राहाम स्वयाः मल्कीसेदेक तःधं

७ १थ्व मल्कीसेदेक शालेमयाम्ह जुजु, अले दकलय् तःधंमह परमेश्वरया पुजाहारी खः। लडाइंलय् जुजुपिन्त त्याकाः लिहां वयाचवमह अब्राहामयात नापलानाः मल्कीसेदेकं आशिष बिल। २अब्राहामं जुजु-पिन्त त्याकाः हःगु सम्पत्तियागु

भिब्वय् छब्व मल्कीसेदेकयात बिल। मल्कीसेदेकया नांया अर्थ “धार्मिकताया जुजु” खः, अले शालेमयाम्ह जुजु जूगुलिं वयागु नांयागु अर्थ “शान्तिया जुजु” धकाः नं थुइकू।* ३वया मांबौ व तापाःबाज्यापिनिगु खँ गनं हे च्वयातःगु म्दु। अले व सीगु व ब्रूगु खँ नं गनं च्वयातःगु म्दु। व परमेश्वरया काय् थें सदांयात पुजाहारी जुयाच्वनी।

४मल्कीसेदेक गुलि तःधंम्ह खः धकाः छिमिसं हे थुइके फु। भी तापाःबाज्या अब्राहामं नापं वयात थःम्हं लडाइँलय् त्याकाः हःगु सम्पत्तियागु भिब्वय् छब्व बिल। ५लेवीया पुजाहारी जुया च्वंपिं सन्तानं व्यवस्थाय् च्वया तःथें थः हे इस्राएली दाजुकिजापिन्के इमिसं कमय् याःगु भिब्वय् छब्व कयाच्वन। लेवीया सन्तान व इस्राएलीत फुक्कं अब्राहामया हे सन्तान खः।* ६मल्कीसेदेकं लेवीया सन्तान मखुसां अब्राहामयाके भिब्वय् छब्व सम्पत्ति काल। अले हानं परमेश्वरं बाचा चिनादीम्हय्सित हे आशिष बिल। ७तःधंम्हय्सिनं चिधंम्हय्सित आशिष बी धकाः ला सि हे स्यू।

८छखे सीमानिपिं पुजाहारीतय्सं

भिब्वय् छब्व काल, मेखे गुबलें मसीम्ह धया तःम्ह मल्कीसेदेकं भिब्वय् छब्व काल। ९थथे नं धाये फु — “भिब्वय् छब्व काइम्ह लेवीं नं अब्राहामपाखें मल्कीसेदेकयात भिब्वय् छब्व बिल।” १०छाय्धाःसा मल्कीसेदेकं अब्राहामयात नाप लाःबलय् लेवी थः तापाःबाज्या अब्राहामयागु म्हय् हे दु।

११लेवी पुजाहारीतय्गु ज्यां हे भीपिं बचय् जुइगु खःसा मेम्ह पुजाहारी छाय् माल? थ्व मेम्ह पुजाहारी हारून थें मखु, बरु मल्कीसेदेक थें खः।

१२मेम्ह पुजाहारी हिलीबलय् व्यवस्था नं हिले माः। १३थ्व धया च्वनागु मेगु हे कुलयाम्हय्सिया बारे खः। वय्कःया कुलयापिं सुनानं पुजाहारीया ज्या याःगु म्दु। १४येशू ख्रीष्ट यहूदा कुलय् ब्रूम्ह खः धकाः ला फुक्कसिनं स्यू। मोशां पुजाहारीयागु खँ ल्हाःबलय् यहूदा कुलयागु नां मकाः।

मल्कीसेदेक थेंज्याःम्ह मेम्ह पुजाहारी

१५थ्व खँ आः भन बांलाक सी दइ — मल्कीसेदेक थें ज्याःम्ह मेम्ह पुजाहारी वये धुंकल। १६वय्कः

व्यवस्थाकथं पुजाहारी जुयादीगु मखु, बरु सदां दयाचवनिगु जीवनयागु शक्तिं जुयादीगु खः। १७ धर्मशास्त्रय् हे थथे च्वयातःगु दु —

“मल्कीसेदेक थें
छ नं न्ह्याबलेया लागिं
पुजाहारी खः।”*

१८ न्हापायागु व्यवस्था ज्यालगय् मजूगु जूगुलिं लिकया छ्वये धुंकल, १९ छाय्धाःसा व्यवस्थां भीत छुं हे याये मफुत। आः धाःसा भीत वया सिबय् भिंगु आशा बियादीगु दु। गुकिं भीत परमेश्वरया न्ह्यःने थ्यंकी।

२० परमेश्वरं मेपिन्त पाफयाः पुजाहारी यानादीगु मखु, तर वय्कःयात पाफयाः पुजाहारी यानादीगु खः। २१ येशूयात वय्कलं पाफयादीगु खँ थुकथं च्वयातःगु दु —

“परमेश्वरं थःगु मन हिले मखु
धयाः थथे पाफयादिल —
‘छ सदांयात पुजाहारी जुइ।’ ”*

२२ थथे पाफयादीगुलिं येशू छगू भिंगु बाचायागु जमानी जुयादिल।

२३ मेपिं पुजाहारी सिना वनिपिं

जूगुलिं इमिसं सदां ज्या यानाचवने मखन। अले इमिगु ल्याः नं यक्व दत। २४ येशू धाःसा सदां म्वाना च्वनिम्ह जूगुलिं वय्कःया पुजाहारीया ज्या न्ह्याबलें दयाचवनी। २५ अय्जूगुलिं हे नं वय्कःयात विश्वास यानाः परमेश्वरया न्ह्यःने वइपिन्त वय्कलं आः हे सदांया नितिं बचय् यानादी फु, छाय्धाःसा इमिगु नितिं वय्कलं परमेश्वरयात न्ह्याबलें बिन्ति याना च्वनादीगु दु।

२६ भीत माला च्वंम्ह दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी येशू हे खः। वय्कः पवित्रम्ह व दोष मदुम्ह खः। वय्कःयात पापीतय्गु पुचलं अलग तयादीगु दु, अले स्वर्गय् नं दकलय् तःधंम्ह यानादीगु दु। २७ वय्कलं मेपिं दकलय् तःधंपिं पुजाहारीतय्सं थें न्हियान्हिथं थःगु व मेपिनिगु पापयागु नितिं बलि बियाचवने माःगु मदु, छाय्धाःसा थःत लः ल्हानादीबलय् हे वय्कः सदांया नितिं छकलं बलिदान जुइ धुंकल।* २८ व्यवस्थां सिद्ध मजूपिं मनूतय्त दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी दय्कल। व्यवस्थाया लिपा वःगु परमेश्वरं पाफयादीगु बाचाय् धाःसा वय्कःया काय्यात सदांया नितिं सिद्धम्ह पुजाहारी यानादिल।

येशू स्वर्गय् दकलय् तःधंम्ह
पुजाहारी खः

८ १जिमिसं धया च्वनागु मूखँ
थ्व हे खः — भीके स्वर्गय्
परमेश्वरया सिंहासनया जवपाखे
च्वनादीम्ह दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी
दी।* २अन वय्कलं पवित्रगु थासय्
पुजाहारी जुयाः सेवा यानादी। थ्व
थाय् मनूतय्सं दय्कूगु मखु, परमेश्वरं
हे दय्कादीगु खः।

३तःधंपिं पुजाहारीत फुककं
परमेश्वरयात बी हःगु छायेत व बलि
बीत तया तःपिं खः। अय्जूगुलिं भी
दकलय् तःधंम्ह पुजाहारीं नं छुं न
छुं ला छाये हे माल। ४वय्कः थ्व
संसारय् च्वनादीगु जूसा पुजाहारी
जुयादी मखुगु, छाय्धाःसा व्यवस्थाय्
च्वया तःथें छाय्छी याइपिं पुजाहारीत
ला थन द हे दु। ५इमिसं पुजाहारी
जुयाः थन याइगु ज्या ला स्वर्गय् जूगु
ज्याखँया किपालु जक खः। मोशायात
नं वं पाल ग्वयेत्यंबलय् परमेश्वरं थथे
धयादीगु खः —

“जिं छन्त गुँच्वकाय्
क्यनागु नमूनाकथं
थ्व फुककं बांलाक दय्कि।”*

६येशूयात इपिं स्वयाः नं तसकं
तःधंम्ह पुजाहारी दय्कादीगु खः।
अथे हे परमेश्वर व मनूतय्गु दथुइ
वय्कलं चिनादीगु न्हूगु बाचा नं
न्हापायागु पुलांगु बाचा स्वयाः तःधं,
छाय्धाःसा उकी अज्ज भिंगु खँया
बचं बियातःगु दु।

येशू न्हूगु बाचा बीम्ह खः

७न्हापायागु बाचाय् द्रंगु मदुगु जूसा
लिपायागु बाचा चिनादी माली मखुगु।
८परमेश्वरं इमिगु द्वंबिद्वंयात क्यनाः
थथे धयादिल —

“इस्त्राएलयापिं व यहूदायापिलिसे
जिं न्हूगु बाचा चीत्यनागु ई
वया च्वंगु दु।*
६इमि तापाःबाज्यापिन्त
मिश्र देशं लिगना हये धुंकाः
इपिलिसे चिनागु थेंज्याःगु बाचा
थ्व मखु।
जिं चिनागु बाचायात
इमिसं च्यूताः मतःगुलिं नं
जिं इमित च्यूताः मयानागु खः।
१०जिं इस्त्राएलीतलिसे
चीत्यनागु बाचा थुकथं खः —
‘जिं थःगु नियम इमिगु मनय्
थ्यंक तया बी,

अले इमिगु नुगलय् नं च्वया बी।

अले जि इमि परमेश्वर जुइ

व इपिं जिम्ह मनूत जुइ।’

११‘प्रभुयात म्हसीकी’ धका:

इमिसं थः जःलाखःलापिन्त

व दाजुकिजापिन्त नं

स्यना जुइ माली मखु,

छाय्धाःसा

चिधिकःपिन्संनिसें कयाः

तःधिकःपिन्सं तकं

जितः म्हसी।

१२इमिसं याःगु मभिंगु

बांमलाःगु ज्याखँ

फुक्कं जिं क्षमा यानाबी,

अले इमिगु पाप नं

जिं लुमंके मखु।”

१३न्हूगु बाचा धयादीगुलिं हे परमेश्वरं न्हापायागु बाचायात पुलां यानादिल। पुलां जुया वंगु जुक्व मदया वनी।

पृथ्वीइ व स्वर्गय् जुइगु सेवा

६ न्हापायागु बाचाय् नं परमेश्वर-यात गथे यानाः सेवा यायेगु धयागु खँ च्वया तःगु खः। अबलय् इमिसं पृथ्वीइ हे सेवा यायेगु थाय्

दय्कूगु खः। २इमिसं पाल ग्वयाः

निकू क्वथा दय्कल। न्हापांगु

क्वथाय् त्वाःदेवा, तेबिल व छायेहःगु

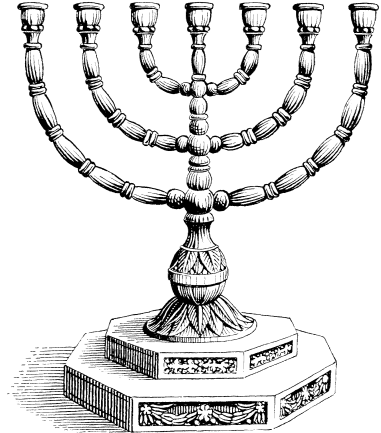
मरि तयातःगु दइ। व थाय्यात

पवित्रगु थाय् धाइ।* ३निगूगु

धकिंया दुने च्वंगु थाय्यात महा

पवित्रगु थाय् धाइ।* ४थन लुंयागु

गुंगू थनेगु वेदी व लुं भुना तःगु बाचा

त्वाःदेवा

चिनादीगु सनू दु। व सनू दुने लुंयागु

थलय् मन्न तया तःगु दु, अले चुलि

ह्या च्वंगु हारूनयागु तुतां छपु, व

व्यवस्था च्वया तःगु ल्वहंपौ निपाः

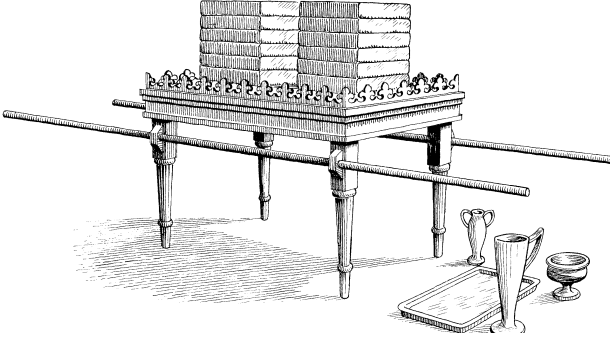
तयातःगु दु।* ५थ्व सनूया द्यःने

परमेश्वर च्वनादीगु थाय्यात किकाः

करूबतय्गु पपू चक्कंकाः तसकं

६:२ प्रस २६:१-३०; २५:२३-३०, ३१-४० ६:३ प्रस २६:३१-३३

६:४ प्रस ३०:१-६; २५:१०-१६; १६:३३; गन्ती १७:८-१०; प्रस २५:१६; व्य १०:३-५

छायेहःगु मरि तयातःगु टेबिल

बांलाक तया तःगु दु। थ्व फुकक खँ
छता छता दतले आः कना च्वनेत
मलाः।*

६ थ्व फुकक थुकथं दय्काः पुजा-
हारीत न्हिं न्हिं पवित्रगु थासय् सेवा
यायेत वनी।* ७ दुने च्वंगु महा पवित्रगु

थासय् दँय् छकः दकलय् तःधंम्ह
पुजाहारी जक थःगु व मेपिनिगु मसिकं
याःगु पापयागु निंतिं हि छायेत दुहां
वनी।* ८ न्हापांगु पाल दयाच्वंतले महा
पवित्रगु थासय् दुहां वनेगु लँ चाइ मखु
धकाः पवित्र आत्मां क्यनादीगु दु।

गुंगू थनिगु मकः

६ श्व ला आःयागु ईयात क्यनादीगु छगू नमुना जक खः। थुकिं थथे धाइ — परमेश्वरयात छाये हःगुलिं व बलि बीगुलिं सुयागुं नुगः यचुका बी फइ मखु। १० थथे नयेगु त्वनेगु व थी थीकथं म्वःल्हुइगु ला पिने क्यनेत जक खः। थज्याःगु थितिकुति न्हूगु बाचा चिना मदीतलेयात जक खः।

ख्रीष्टयागु हि

११ ख्रीष्ट ला थन दुगु फुक्क भिंगु खँया दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी जुयाः भायादीगु दु। वय्कः भन तःधंगु व सिद्धगु थासय् दुहां भायादीगु दु। थ्व मनूतय्सं दय्कूगु मखु, अले सृष्टि याना तःगु थ्व संसारयागु नं मखु। १२ वय्कः दुगुचा व द्वहंचातय्गु हि हाय्का मखु, बरु थःगु हे हि हाय्काः उद्धार बीम्ह जुयाः छकलं हे सदांयात महा पवित्रगु थासय् दुहां भाःगु खः।

१३ दुगुचा व द्वहंयागु हि, अले होमबलिइ छाःम्ह छसु हे मब्याःनिम्ह सायागु नौ हलाः ला शुद्ध मजूम्ह मनूयात शुद्ध याइ धाःसा* १४ म्वाःम्ह परमेश्वरयागु सेवा यायेत ख्रीष्टयागु हिं भन गुलि जक भीगु नुगः यचुक हुया बीगु जुइ? ख्रीष्टं पवित्र आत्मां जायाः खुन मदुम्ह बां जुयाः थःत हे

परमेश्वरयात छायादिल।

१५ परमेश्वरं बी धकाः धयादीगु सदां दयाच्चविनिगु आशिष वय्कःया ल्यया तःपिं मनूतय्सं काये दयेमा धकाः थथे न्हूगु बाचा चिनाः ख्रीष्ट परमेश्वर व मनूतय्गु दथुइ च्वनादीगु खः। न्हापांगु बाचाय् मनूतय्सं याःगु अपराधं आः छुत्कारा दइ, छायाधाःसा थ्व हे ज्याया लागि वय्कः सिनादी धुंकल।

१६ इच्छापत्रय् च्वया तःथें याये न्ह्यः इच्छापत्र च्वया ब्यूम्ह मनू सी धुंकल धकाः दसि क्यने माः। १७ इच्छापत्र च्वया ब्यूम्ह मनू म्वाना च्वंतले इच्छापत्र ज्यालगय् जुइ मखु। च्वया ब्यूम्ह मनू सी धुंकाः तिनि ज्यालगय् जुइ।

१८ अय्जूगुलिं न्हापायागु बाचा नं हि छ्वाकाः हे चिनातःगु खः। १९ मोशां व्यवस्थाय् च्वया तःगु फुक्क आज्ञा ब्वना न्यंकूबलय् दुगुचा व द्वहंचायागु हि ल्वाकछ्याना तःगु लः, हिसप घाँय् व ह्याउँगु उनं व्यवस्थायागु सफुलिइ व मनूतय्त थथे धकाः हा यात — २० “परमेश्वरं छिमित आज्ञा बियादीगु बाचायागु हि थ्व हे खः।”* २१ थथे हे मोशां पाल व सेवा यायेत छचले माःगु फुक्क थलबलय् नं हिं हाहा यात।* २२ धात्थें हे व्यवस्थायाकथं

हिं फुककयात शुद्ध याइ, अले हि महायकं पाप क्षमा जुइ मखु।*

ख्रीष्ट सिनादीगुलिं पाप हुया वनी

२३ स्वर्गयागु किपालु थें जक याना: दय्का त:गु थ्व फुककयात थथे हिं शुद्ध याये हे मा:। अथे हे स्वर्गय् च्वंगुयात ला थ्व स्वया: भिंगु बलिदानं शुद्ध याये मा:।

२४ ख्रीष्ट मनुतय्सं स्वर्गयागु किपालु थें जक याना: दय्का त:गु महा पवित्रगु थाय् दुने मखु, बरु भीगु नितिं स्वर्गय् हे परमेश्वरया न्ह्य:ने भायादीगु दु। २५ दकलय् त:धंम्ह पुजाहारी दँय्दसं थ:गु हि छायेत मखु, बलि बिया: हि छायेत परमेश्वरयागु न्ह्य:ने वनी। ख्रीष्ट ला भा: भा: पतिं अथे थ:गु हि छायेत भाया मदी। २६ थथे भा: भा: पतिं भाये मा:गु जूसा ला ख्रीष्टं संसारयागु सृष्टि जूसानिसें त:क: मछि दु:ख सी मालिगु ख:। तर वय्क: संसारयागु अन्त जुइ त्यय्का: आ: सदायात छकलं भाया: मनुतय्गु पाप हुया छ्वयेत थ: हे बलिदान जुयादिल।

२७ मनु छक: सी, अले सी धुंका: वयागु न्याय जुइ। २८ अथे हे त:म्हय्सिगु पाप हुया छ्वयेत ख्रीष्ट नं

छक: सिनादिल। वय्क: निक्व: खुसि नं भाइ तिनि। उबलय् वय्क: पाप हुया छ्वयेत मखु, बरु वय्क:यागु लं स्वया च्वंपिन्त बचय् यायेत भाइ।*

ख्रीष्टं छता हे जक बलि बियादिल

१० १ व्यवस्था थ: हे पूमवं, थ्व ला लिपा वइगु बांला:गु खँया किपालु जक ख:। अय्जूगुलिं दँय्दसं बलि बीवं मनुत परमेश्वरया न्ह्य:ने शुद्ध जुइ फइ मखु। २ बलि बीवं शुद्ध जुइगु ख:सा छाय् हानं बलि बी माल? थुकिं शुद्ध जुइगु ख:सा ला बलि बीगु ज्या दिके मा:गु ख:। थज्या:म्ह मनुयागु नुगलं वयात हानं पापी ठहरय् मयाये मा:गु ख:।

३ थथे बलि बिया: ला भन जक हे दँय्दसं थ:गु पाप लुमंके थें जुइ। ४ द्वहंत व दुगुचातय्गु हिं गुब्सं पाप हुया छ्वये फइ मखु। ५ उकिं हे ला ख:नि, थ्व संसारय् भाये धुंका: ख्रीष्टं परमेश्वरयात थथे धयादीगु —

“बलि बीगु व छाय्छी यायेगु ज्यां छि लय्मता:

अयुनं छिं जिगु नितिं

छगू म्ह तयार यानादीगु दु।

६ छिं होम बलि व पाप बलि नं

यय्कामदी।
 ७उकिं जिं धया —
 ‘जि वये धुन,
 ब्यवस्थाय् जिगु बारे
 च्वया तःथें हे,
 जि परमेश्वर!
 छिगु इच्छा पूर्वकेत
 जि वये धुन।’ **

८न्हापां ला वय्कलं थथे धयादिल —
 “बलि बीगु व छायाछी यायेगु ज्यां
 छि लय्मता। होम बलि व पाप बलि
 छिं यय्का मदी।” (गुगु व्यवस्थाय्
 च्वया तःकथं याइगु खः) ९लिपा
 हानं थथे धयादिल — “स्वया दिसं,
 छिगु इच्छा पूर्वकेत जि वयाच्वनागु
 दु।” थथे स्त्रीष्टं न्हापायागु बलि बीगु
 ज्या मदय्काः थः हे बलि जुयादिल।
 १०थुकथं वय्कलं परमेश्वरयागु इच्छा
 पूर्वकादिल। सदांयात गाक्क छकलं
 थःत हे बलि बियाः वय्कलं भीगु
 पाप मदय्का छ्वयादिल।

११फुक्क पुजाहारीत न्हियान्हिथं
 परमेश्वरया थाय् बलि बीगु ज्या याना-
 च्वनी। अले इमिसं न्ह्याबले छता
 हे बलि बियाच्वनी। थुकथं बलि
 बीगु ज्यां गुब्सं पाप हुया छ्वये फइ

मखु। * १२स्त्रीष्टं धाःसा पापयागु नितिं
 सदांयात गाक्क छता हे जक बलि
 बियादिल। अले वय्कः परमेश्वरयागु
 जवय् च्वनादीगु दु। १३परमेश्वरं
 वय्कःया शत्रुतय्त वय्कःयागु पालि
 तःले तया मदितले वय्कः अन हे
 पिया च्वनादी। * १४पापं शुद्ध जूपिन्त
 वय्कलं छगू हे बलिदानं सदांया लागि
 सिद्ध यानादिल।

१५थ्व हे खँय् पवित्र आत्मां नं थथे
 धकाः साक्षी बियादीगु दु —

१६“परमप्रभुं धयादिल —
 उबलय् जिं इपिं नाप
 चीत्यनागु बाचा थ्व हे खः —
 जिं थःगु नियम इमिगु मनय्
 थ्यंक तया बी,
 अले इमिगु नुगलय् नं च्वया बी।”*

१७वय्कलं हानं धयादिल —

“जिं इमिगु पाप
 व इमिसं याःगु मभिंगु ज्याखँ
 हानं लुमंके मखुत।”

१८थुकथं पाप क्षमा जुइ धुंकाः पाप
 हुया छ्वयेत हानं बलि बी माःगु मन्त।

परमेश्वरया न्ह्यःने वने नु

१६अय्जूगुलिं यःपिं दाजुकिजापिं, येशूयागु हिं यानाः महा पवित्रगु थासय् वनेत भीत छुं पंगलः मन्त। २०पर्दा अथे धइगु वय्कःयागु म्हं भीत छपु न्हूगु व जीवन दुगु लँपु चाय्कादीगु दु। २१परमेश्वरया छैय् भी छम्ह तःधंम्ह पुजाहारी दीगुलिं २२पवित्रगु लखं म्ह शुद्ध यानाः बांमलाःगु व मभिंगु खँ मतिइ मतसे, नुगः यचुकाः व विश्वासय् बल्लानाः भीपिं परमेश्वरया न्ह्यःने वने नु।*

२३थःपिन्सं यानागु आशयात भीसं बल्लाका चवने माः, छायाःसा भीत बचं बियादीम्ह विश्वास याये बहःम्ह खः। २४भीसं थःथवय् माया यायेगु व भिंगु ज्या यायेगु मनय् तये माः। २५गुम्हं गुम्हय्सिगु संगतिइ मवनेगु बानि दु, भीसं धाःसा फुक्क विश्वासीत छथाय् मुनेगु त्वःते मज्यू। अज्ज ला प्रभु भायादीगु दिन न्ह्यःने वयेत्यंगु दु धकाः सीकाः थःथवय् साहस बीगु याये माः।

२६सत्य छु खः धयागु सी धुंकाः नं भीसं पाप याना जुल धाःसा भीगु पाप हुया छ्वयेगु गुगुं बलिदान हे

दइ मखुत। २७थुकिया पलेसा पाप याःम्हय्सिनं परमेश्वरयागु सजाँय फये माली। व सजाँयया मिं परमेश्वरया विरोधीतय्त भस्म यानाबी।* २८मोशा-यागु व्यवस्था मानय् मयाइम्ह मनूयात निम्ह स्वम्ह मनुखं साक्षी बिल धाःसा दया मतसे स्याना छ्वइ धाःसा* २९परमेश्वरया काय्यात पालि तःले च्वंगु धू ताय्कीपिन्त, थःत पवित्र याःगु बाचायागु हियात अशुद्ध ताय्कीपिन्त व दया यानादीम्ह पवित्र आत्मायात हेस्याइपिन्त गुलि जक अप्वः सजाँय बी। छिमिसं हे बिचाः या।*

३०“बदला कायेगु ज्या जिगु खः,
जिं हे बदला काये,”

धयादीम्हय्सित भीसं म्हस्यू। थथे नं धया तःगु दु —

“परमप्रभुं हे वय्कःया मनूतय्त
न्याय यानादी।”*

३१म्वाःम्ह परमेश्वरया ल्हातिइ लायेगु तसकं ग्यानापुगु खँ खः।

३२न्ह्यापायागु खँ छकः लुमंकि —

भिंगु खँ न्यने धुंका: व परमेश्वरयागु ज: काये धुंका: छिमित गुलि दु:खकष्ट जूवल। अयनं छिमिसं विश्वास यायेगु मत्व:तू। ३३ ग्व:क: मछि ला छिमित फुक्कसिगु न्ह्य:ने बेइज्जत यात, अले हानं ग्व:क: ला थथे दु:ख फये मा:पिं लिसे जुइ माल। ३४ भयालखानाय् ला:पिन्त छिमिसं दया माया याना: ग्वाहालि यात, अले हानं छिमिगु सम्पत्ति लुतय् याना का:सां छिपिं लय्ताया हे च्वन, छाया:सा छिमिके सदां दयाच्वनिगु दक्वसिबय् त:धंगु सम्पत्ति दु धका: छिमिसं स्यू।

३५ अयजूगुलिं छिमिसं साहस यायेगु त्व:ते मते। छिमिसं थुकियागु त:धंगु इनाम काये खनीतिनि। ३६ परमेश्वरयात य:गु ज्या यायेत व वय्कलं बियादी धका: धयादीगु कायेत छिमिसं नुग: क्वात्तुका च्वँ। ३७ धर्मशास्त्रय् च्वया त:गु दु —

“आ: भाइम्ह मनु भाया हे दी,
लिबाकादी मखु।

३८ जिम्ह धर्मी मनु धा:सा
विश्वासं हे म्वाइ।

सुनानं जित: त्व:ता वन धा:सा
जिं वयात यय्के मखु।”*

३६ भीपिं अथे विश्वासं लिचिला:
स्यना वनिपिं मनूत मखु, बरु विश्वासं
म्वाका त:पिं ख:।

विश्वास

११ १ आशा यानागु खँ दइ
धका: दुक्क जुइगु व मखंगु
खँ धात्थें दु धका: धायेगु हे विश्वास
ख:। २ विश्वासं याना: हे न्हापायापिं
मनूतय् परमेश्वरं यय्कादिल।

३ विश्वासं हे भीसं सीके फु, परमेश्वरं
उजं बियादीगुलिं संसारयागु सृष्टि
जुल, अले थुकथं खने मदुगुलिं खने
दया वल।*

४ विश्वास याना: हे हाबिलं परमेश्वर-
यात कयिनयागु स्वया: भिंगु बलि
छाल। विश्वास याना: हे व परमेश्वरया
न्ह्य:ने ठीक ठहरय् जुल। अले वं
छा:गु नं परमेश्वरं यय्कादिल। विश्वास
याना: हे हाबिल सीधुंकूसां भीपिं
लिसे नवाना च्वंगु दु।*

५ विश्वास याना: हे हनोकयात
मसिकं स्वर्गय् थत यंकल। परमेश्वरं
हे थत यंकादीगुलिं वयात सुनानं
लुइके मफुत। वयात थत यंके न्ह्य:
वं परमेश्वरयात लय्ताय्कूगु ख:।*

६ विश्वास मयाय्कं परमेश्वरयात

लय्ताय्के फइ मखु। वय्कःया थाय् वइम्ह मनुखं परमेश्वर दि, अले वय्कःयात मालिपिन्त वय्कलं इनाम बियादी धकाः विश्वास याये हे माः।

७ विश्वास यानाः हे नोआं परमेश्वर-यागु खँ न्यन। परमेश्वरं वयात गुब्सं मखंनिगु, लिपा जुइतिनिगु खँ धयादीगु खः। परमेश्वरं धयादी थें वं सिँयागु तःग्वःगु जहाज दय्कल। अले उकी हे च्वनाः वं थः जहानपिन्त बचय् यात। थुकथं विश्वास यानाः वं संसारं द्रूकूगु खँ क्यनाबिल, अले व थः परमेश्वरया न्ह्यःने ठीक ठहरय् जुल।*

८ विश्वास यानाः हे अब्राहामं परमेश्वरयागु खँ न्यन। परमेश्वरं वयात सःताः थःमहं बी धकाः धयादीगु देशय् हुँ धकाः उजं बियादिल। गन वनेगु धकाः मसिकं हे वं थःगु देश त्वःतावन।* ९ विश्वासं हे अब्राहाम परमेश्वरं बियादी धकाः धयादीगु देशय् वन, अले अन परदेशी थें जुयाः पाल ग्वयाः च्वन। अथे हे वया काय् इसहाक, अले छय् याकूब नं परमेश्वरं बियादी धकाः धयादीगुलिं पाल ग्वयाः च्वंच्वन।* १० अब्राहाम ला सदां दयाच्वनिगु जगय् परमेश्वरं हे

दय्कादीगु शहरय् च्वनेत पिया च्वंम्ह खः।

११ विश्वास यानाः हे बुह्रा जुइ धुंकाः नं अब्राहाम अबु जुइ फत। बाचा चिनादीम्ह परमेश्वरयात विश्वास याःगुलिं बुह्रि जुइ धुंकूसां साराया प्वाथय् दत।* १२ थुकथं सीत्यःम्ह बुह्राम्ह अब्राहाम पाखें आकाशय् च्वंगु नगु थें यक्व, अले फिसलय् च्वंगु फि थें ल्याः खाय् मफय्क सन्तान दत।*

१३ इपिं फुक्कं विश्वास जक यानाः परमेश्वरं बी धकाः धयादीगु काये मखंकं सिना वन। अथेसां परमेश्वरं बी धकाः धयादीगु खँय् इमिसं विश्वास याः। इमिसं थःपिन्त पृथ्वीया लँजुवाःत जक ताय्कल।* १४ थथे धया जुइपिन्सं थःगु देश माला च्वंगु दु धकाः सी दु। १५ इमिसं थःपिन्सं त्वःता वंगु देश लुमंकूगु जूसा इपिं हानं व हे देशय् लिहां वने दइगु खः। १६ तर इमिसं व स्वयाः भिंगु व बांलाःगु स्वर्गयागु देशय् वनेगु मनंतुना च्वंगु दु। उकिं परमेश्वरं नं थःत इमि परमेश्वर खः धकाः धयादीत लज्या चायामदी, छायाधाःसा वय्कलं इमिगु नितिं छगू शहर हे दय्कादीगु दु।

११:७ उत ६:१३-२२ ११:८ उत १२:१-५ ११:९ उत ३५:२७

११:११ उत १८:११-१४; २१:२ ११:१२ उत १५:५; २२:१७; ३२:१२

११:१३ उत २३:४; १ इति २६:१५; भज ३६:१२

१७ अब्राहामयात जाँचय् याः बल्य् वं विश्वास यानाः थः हे काय् इसहाक-यात बलि बीत स्वत। परमेश्वरं बियादी धकाः धयादीगु खँय् विश्वास यानाः हे वं थः याकः काय्यात बलि बीत्यंगु खः।* १८ थ्वयागु हे बारे परमेश्वरं वयात थथे धयादिल — “इसहाकयापाखें हे छं सन्तान दयावइ।”* १९ परमेश्वरं सीम्ह मनूयात हानं म्वाकादी फु धकाः अब्राहामं विश्वास यानाः थथे इसहाकयात बलि बीत्यंगु खः। उकिं अब्राहामयात ला छगूकथं इसहाक सिनाः म्वाना वःम्ह थें हे जुल।

२० विश्वासं हे इसहाकं याकूब व एसावयात लिपा जुइतिनिगु खँयागु नितिं आशिष बिया थकल।*

२१ विश्वासं हे याकूबं सीत्यय्काः तुतामं चुयाः परमेश्वरयात तःधंकाः योसेफया निम्ह काय्पिन्त आशिष बिया थकल।*

२२ विश्वासं हे योसेफं सीत्यय्काः इस्राएलीतय्त परमेश्वरं मिश्र देशं लिगना यंकादी धकाः धया थकल। अले थःगु सीम्हयात कनान देशय् थुने यंकि धकाः नं धया थकल।*

२३ विश्वासं हे मोशा बूबल्य् बांलाःगुलिं वया मांबौपिन्सं जुजुयागु उजं खनाः मग्यासे मचायात बुयाः स्वला तक सुचुका तल।*

२४ विश्वासं हे मोशां तःधिकः जुइ धुंकाः फारोहया म्हायाया काय् मखु धकाः धाल।* २५ पापय् च्वनाः पलख मोजमज्जा यायेगु स्वयाः परमेश्वरया मनूत लिसे दुःखकष्ट फयेगु हे वं यय्कल। २६ मिश्रयागु दक्व सम्पत्ति स्वयाः मुक्ति बीम्ह ख्रीष्टया नितिं हेला याका जुइगु हे वं तःधं ताय्कल, छायाधाःसा व परमेश्वरं बीगु सिरपाः कायेत पिया च्वंम्ह खः। २७ विश्वासं हे जुजुयागु तं खनाः मग्यासे मोशां मिश्र देश त्वःता वन। अले खने मदुम्ह परमेश्वरयात खं थें च्वंक नुगः क्वात्तुकाच्वन।* २८ दक्वसिबय् न्हापां बूपिन्त स्याइम्हय्सिनं इस्राएलीतय् न्हापा बूपिन्त मथीमा धकाः मोशां विश्वासं हे छुत्कारायागु नखः मानय् यात, अले लुखाय् हि छ्वाकल।*

२६ विश्वासं हे इस्राएलीत बँय् न्यासि वने थें लाल समुद्र छिना वन। मिश्र

११:१७ उत २२:१-१४ ११:१८ उत २१:१२ ११:२० उत २७:२७-२६, ३६-४०

११:२१ उत ४७:३१; ४८:२० ११:२२ उत ५०:२४-२५; प्रस १३:१६

११:२३ प्रस २:२; १:२२ ११:२४ प्रस २:१०-१२ ११:२७ प्रस २:१५

११:२८ प्रस १२:२१-३०

देशय् च्वंपिं नं अथे हे समुद्र छिनाः
वंबलय् दुनाः सित।*

३० विश्वासं हे न्हयन्हु तक चाः हुले
धुंकाः यरीहोया पःखाः दुना वन।*

३१ विश्वासं हे राहाब धाःम्ह वेश्या
परमेश्वरयात मानय् मयाःपिं नाप
सिना वने म्वाःल, छायाधाःसा वं
चिवा काय्के छ्वया हःपिं मनूतय्त
लसकुस यात।*

३२ थुलिं अप्वः छु धाये? गिदोन,
बाराक, शिमशोन, यिप्ता, दाऊद,
शमूएल व अगमवक्तातय्गु खँ ल्हानाः
ब्याइ मखु।* ३३ विश्वासं हे इमिसं देश
देश त्याकाकाल। विश्वासं हे इमिसं
बांलाक राज्य याना वन, अले विश्वासं
हे परमेश्वरं बी धकाः धयादीगु काये
खन। विश्वासं हे इमिसं सिंहतय्गु
म्हुतुप्वाः तिकल।* ३४ ह्वाना ह्वाना
च्याना च्वंगु मिं नं इमित छुं याये
मफुत। तरवारं पालाः स्याये त्यंबलय्
नं इपिं बचय् जुल। बमलाःपिं इपिं,
आः तसकं बल्लाना वल। भचा
मग्यासे ल्वानाः इमिसं पिनें वःपिं

शत्रुतय्त बिसिका छ्वत।* ३५ विश्वासं
हे मिसातय्सं सीपिं थः मनूतय्त
म्वाना वःगु खन। मेपिन्सं नं गुब्सं
सीम्वाय्क म्वाना वये दयेमा धकाः
दुःखकष्ट फयाः हे सिना वन।*

३६ गुलिसिनं हेस्याकाः जुइ माल,
गुलिसिनं कोरीं दाय्के माल, अले
गुलिसिनं चिकाः भयालखानाय् कुंके
माल।* ३७ अले गुलिसितं ल्वहँतं
कय्काः स्यात, गुलिसितं निकू जुइक
कःतिं फाया बिल, गुलिसितं तरवारं
पालाः स्यात। अले गुलि मनूतय्सं
ला फै व दुगुयागु छेंगूयागु वसः
दय्काः पुना जुल। अले चीमि जुयाः,
दुःखकष्ट सियाः, क्वत्यय्काः जुइ
माल।* ३८ संसार इपिं च्वने बहःगु
मजुल। इपिं मरुभूमिं मरुभूमिं, पहाडं
पहाडं बिस्युं जुइ माल। अले गुफा
गुफाय्, पाक्व पाक्वय् सुलाः जुइ
माल।

३६ विश्वासं यानाः हे इमिसं थथे
सह याये फुगु खः। अय् नं इमिसं
परमेश्वरं बी धकाः धयादीगु काये

११:२६ प्रस १४:२१-३१ ११:३० यहो ६:१२-२१ ११:३१ यहो २:१-२१; ६:२२-२५

११:३२ न्याय ६:११-८:३२; ४:६-५:३१; १३:२-१६:३१; ११:१-१२:७;

१ शमू १६:१-१ राज २:११; १ शमू १:१-२५:१ ११:३३ दान ६:१-२७

११:३४ दान ३:१-३० ११:३५ १ राज १७:१७-२४; २ राज ४:२५-३७

११:३६ १ राज २२:२६-२७; २ इति १८:२५-२६; यर २०:२; ३७:१५; ३८:६

११:३७ २ इति २४:२१

मखं। ४०परमेश्वरं भीत अज्ज भिंगु व
बांलाःगु बियादीगु ग्वसाः ग्वयादीगु
दु। भी नापं तुं इपिं नं सिद्ध जुइमा
धकाः परमेश्वरं मनंतुनादीगु खः।

परमेश्वर भी बाः

१२ १थुकथं भीसं भीगु प्यखें
थुलि मछि विश्वासया साक्षीत
खनाचवनागु दु। अयजूगुलिं भीपिं
नं भीगु लँय् वइगु न्ह्याथेंज्याःगु पंगः
व तक्कंका तइगु पापयात चीकाः
थ्यंकेमाःगु थासय् थ्यंक हे वने धकाः
ब्वाँय् वने नु। २अले भीगु विश्वास
सुरु यानादीम्ह व क्वचाय्कादीम्ह
येशूयात स्व, लिपायागु आनन्दया
निंतिं वय्कः लज्या मचासे कूसया
सास्ति फयादिल। वय्कः आः
परमेश्वरया सिंहासनया जवय् चवना-
दीगु दु। ३पापी मनूतय्पाखें वय्कलं
थुलिमछि दुःख गये यानाः सह
यानादिल जुइ, व बिचाः या। उकिं
छिपिं नं आशा त्वःताः लिचिले मते।
४छिमिसं आः तकं पापलिसे हि बाः
वय्क ल्वाये माःगु मदुनि।

५परमेश्वरं छिमित थः काय्यात थें
अर्ती बियादीगु ल्वःमंके धुन ला?

“जि यःम्ह काय्,

परमप्रभुं न्वानादीगु खँयात
छिमिसं बकंफुस्लु
ताय्के मते।

परमप्रभुं ब्वः बिल धकाः
छिमिसं आशा त्वःते मते,

६छाय्धाःसा परमप्रभुं
माया यानादीम्हय्सित
न्वाना नं दी।

थः काय् यानादीपिन्त
वय्कलं सजाँय नं बियादी।”*

७परमेश्वरं न्वानादीगुलिं छिमिसं सह
याये माः। वय्कलं छिमित काय् थें
यानादीगु दु। अबुं न्वाना मतःम्ह काय्
सु जक दइ? ८वय्कलं छिमित थथे
न्वाना मदीगु जूसा छिपिं वय्कःया
काय् जुइ मखु, बरु व्यभिचारं बूमह
मचा थें जुइ। ९भीत बुइका तःम्ह
अबुं न्वाःथें भीपिं चवना, उकिं भीसं
वय्कःयात मानय् याना। छु भीसं
भीत आत्माय् बुइकादीम्ह बाःयागु
खँ भन अप्वः न्यने म्वाः ला?

१०भी अबुपिन्सं थःत यःकथं भीत
छुं ई तक जक न्वानादिल। परमेश्वर
बाःनं ला भी हे भिनेमा, अले वय्कः
थें पवित्र जुइमा धकाः न्वानादिल।

११भीत थथे न्वानादीबलय् न्ह्याइपुसे
ला चवनी मखु, बरु दुःख जक जुइ।

अथेसां लिपा तकं सह यानाच्चनिपिन्त शान्ति दइ, अले परमेश्वरया न्ह्यःने नं ठीक ठहरय् जुइ।

परमेश्वरयागु खँ मन्यंनिन्त ख्याच्चवः

१२अय्जूगुलिं त्यानुगु ल्हाः व बमलाःगु तुति बल्लाकि।* १३माथं वंगु लँय् जु। बमलाःगु तुति खुत्यां मकायेमा, बरु लनेमा।*

१४फुक्क लिसे मिलय् जुया चवनेगु व पवित्र जुया चवनेगु कुतः या। पवित्र मजुइकं सुनानं प्रभुयात खनी मखु। १५होश या, सुनानं परमेश्वरयागु दया माया काये मखंकाः चवने म्वाःले मा। मखुसा, बिख मां नुगलय् हा कयाः छिमित स्यंकाबी।* १६सुनानं व्यभिचार याये मते। अले एसाव थें परमेश्वरयात मानय् मयाइम्ह जुइ मते। छछाःया निंतिं एसावं थःगु हक नं मिल।* १७छिमिसं सि हे स्यू, लिपा वं थः अबुयाके आशिष फवंबलय् काये मखन। वं थःम्हं म्यूगु हक ख्वलं नं लिफ्याना काये मफुत।*

१८छिपिं परमेश्वरयाथाय् वनेगु थी फइगु सीनै पर्वतय् वये थें मखु।

इसाएलीत धाःसा मित्याः पिहां वया चवंगु सीनै पर्वतय् वःगु खः। अन हाकुगु सुपाचं त्वपुया तःगु व ग्वःफय् वयाः खिउँसे चवनाचवंगु खः। १६अन इमिसं तुरही पुया हःगु सः व परमेश्वरं नवानादीगु सः ताल। वय्कःयागु सलं तसकं ग्यानाः इमिसं आः हानं छसः हे नवाना मदीमा धकाः बिन्ति यात।* २०“थ्व पर्वतयात पशुतय्सं जक थ्यूसां ल्वहँतं कय्काः स्याना ब्यु” धकाः उजं बियादीगुलिं इपिं भन तसकं ग्यात।* २१उबलय् तसकं ग्यानापुसे चवंगुलिं मोशां नापं थथे धाल — “जि ला ग्यानाः थर थर हे खात।”*

२२छिपिं ला म्वाःम्ह परमेश्वरयागु स्वर्गयागु शहर यरूशलेम, सियोन पर्वतय् वःगु दु। अन द्रलंद्रः स्वर्गदूतत लय् लय् तातां मुना चवंगु दु। २३अन स्वर्गय् नां चवया तःपिं, परमेश्वरया दकलय् तःधिकम्ह काय्यात विश्वास याना चवंपिनिगु पुचलय् छिपिं दुथ्याःगु दु। फुक्क मनूतय्त न्याय यानादीम्ह परमेश्वर दीथाय् छिपिं वःगु दु। अन धर्मी मनूया सिद्ध जुइ

१२:१२ यशै ३५:३ १२:१३ हितो ४:२६ १२:१५ व्य २६:१८ १२:१६ उत २५:२६-३४

१२:१७ उत २७:३०-४०

१२:१८-१९ प्रस १६:१६-२२; २०:१८-२१; व्य ४:११-१२; ५:२२-२७

१२:२० प्रस १६:१२-१३ १२:२१ व्य ६:१६

धुंकूपिं आत्मात नं दु। २४ छिपिं न्हूगु बाचा चिनाः परमेश्वर व मनूतय् दथुइ च्वनादीम्ह येशूयाथाय् व बदलाया लागि हालाच्वंगु हाबिलया हिया पलेसा क्षमाया नितिं नवाइगु हाःहाः याःगु हिया थासय् वःगु दु।*

२५ होश या, छिपिलिसे नवाना-दीम्हय्सिगु खँ मन्यंसे च्वने मते। थ्व संसारय् च्वनाः परमेश्वरयागु खँ न्यंकीम्हय्सिगु खँ मन्यंपिन्त ला मल्यंकू धासेंलि स्वर्ग हे नवानादीम्ह पाखे फस्वया जुइपिन्त जक ल्यंकी ला? * २६ उबलय् वय्कःयागु सलं पृथ्वी हे लिगि लिगि सन। वय्कलं आः थ्व बचं बियादीगु दु —

“पृथ्वी जक मखु,
जिं आः छकः हानं
आकाशयात नापं
संका बी।”*

२७ थन “आः छकः हानं” धयागु सृष्टि याना तःगुयात संकेगु व मदय्केगु धकाः धाःगु खः। अथे खःसा मसनिगु जक ल्यनी।

२८ अय्जूगुलिं संके हे फइ मखुगु राज्यय् दुथ्याकादीगुलिं भीसं

परमेश्वरयात सुभाय् बियाः वय्कःयात यइपुक तःधंकाः सेवा याये माः। २६ भीम्ह परमेश्वर भस्म याना छ्वइम्ह मि खः।*

परमेश्वरयात गय् यानाः
लयाय्केगु?

१३ १ दाजुकिजापिं, थःथवय् माया यायेगु त्वःते मते। २ पाहां वःपिन्त दुकाय्त् थाकुचाय् मते। थथे यानाः गुलिसिनं सि हे मस्युसे स्वर्गदूततय्त् दुकाःगु दु।* ३ थःत नं कुना तःगु थें हे ताय्काः कुना तःपिनिगु च्यूताः ति। दुःख सिया च्वंपिन्त थःम्हं हे दुःख सियाच्वना थें च्वंक लुमंकेगु या।

४ ब्याहायात सकसिनं तःधंके माः। निम्हतिपूया दथुइ थः थवय् विश्वास दये माः, छायाःसा व्यभिचार याइ-पिन्त व ब्याहा याये धुंकाः नं मेपिं नाप जुयाः स्यनिपिन्त परमेश्वरं न्याय यानादी।

५ धिबायागु लोभं तापाक च्वँ। थःके गुलि दु उलिं हे लुधंका च्वँ। परमेश्वरं धयादीगु दु —

“जिं छिमित गुबलें

त्वःते मखु,
जिं छिमित गुबलें
ल्वःमंके नं मखु।”*

६अय्जूगुलिं भीसं संका मयासे धाये
फु —

“प्रभु जितः ग्वाहालि
यानादीम्ह खः।
जितः ग्याये माःगु मदु।
मनूतय्स् जितः
छुं हे याये फइ मखु।”*

७छिमित परमेश्वरयागु वचन स्यनिपिं
गुरूतय्त लुमंकि। इपिं गुकथं म्वाना-
च्वन, व स्वयाः छिमिसं नं इमिसं थें
हे विश्वास यायेगु या।

८येशू ख्रीष्ट म्हिगः नं थौं नं
अले सदां उथें हे जुयादी। ९थी थी
कथंया अजूचायापुगु स्यनातःगु खं
छिमित मखुगु लँय् यंके मफयेमा।
नयेत्वनेगुलिं मखु, बरु परमेश्वरयागु
दया मायां थःगु मनयात बल्लाकि,
छाय्धाःसा नयेत्वनेगुलिइ जक जुया
च्वंपिन्त गुब्सं भिं जूगु मदु।

१०भीगु छगू वेदी दु, गुकी छायेहःगु
बलिपाखें पवित्र पालय् ज्या याइपिं
पुजाहारीतय्स् नये मज्यू। ११दकलय्

तःधंम्ह पुजाहारीं महा पवित्रगु
थासय् बलियागु हि छाये यनी। अले
बांयागु म्ह जक छाउनीं पिने यनाः
उनाछ्वइ।* १२अथे हे येशूयात नं
शहरयागु ध्वाखां पिने यंकाः स्यात।
वय्कलं थःगु हिं मनूतय्गु पाप हुया
छ्वयेत थथे याकादिल। १३अय्जूगुलिं
भीपिं नं वय्कःया निंतिं हेला फयाः
ध्वाखां पिने वय्कःयाथाय् वने नु।
१४भीगु निंतिं थन सदां दयाच्वनिगु
शहर मदु। भीपिं ला लिपा वइगु
शहरयागु लँ स्वया च्वनापिं खः।

१५अय्जूगुलिं भीसं सदां ख्रीष्टया
नामय् परमेश्वरयात तःधंके माः।
थ्व भीगु म्हुतुं वय्कःयात छायेगु
बलि खः। १६मेपिन्त भिका जुइगु
व ग्वाहालि यायेगु ल्वःमंके मते।
थज्याःगुलिं हे परमेश्वर लय्तायादी।

१७छिमिसं मण्डलीया थकालि-
पिनिगु खँ न्यँ, अले इमिसं धाःथें
च्वँ, छाय्धाःसा इमिसं थःगु ज्याया
ल्याःचाः परमेश्वरयात क्यनेमाःगुलिं
छिमित बांलाक हेरचाह याना तइ।
इमित थःगु ज्या लसतां याके ब्यु,
इमित नुगलय् स्याके मते। मखुसा
छिमित हे बांलाइ मखु।

१८जिमिगु निंतिं प्रार्थना याना हे च्वँ।
जिमित विश्वास दु, जिमिगु नुगः यचुसे

च्वँ, छायाःसा जिमित बांलाःगु
ज्या जक याये मास्ति वः। १६जि
छिमिथाय् याकनं वये फयेमा धकाः
छिमिसं जिगु नितिं दुनुगलंनिसें प्रार्थना
याना च्वँ।

प्रार्थना

२०परमेश्वरं तःधंम्ह फैजवाः

भी प्रभु येशूयात सीम्हं

हानं म्वाकादीगु दु।

अले वय्कःयागु हे हिं

शान्ति बीम्ह परमेश्वरं

भीपिं लिसे सदांया नितिं

बाचा चिनादीगु दु।

२१थ्व हे परमेश्वरं छिमित

वय्कःयात लय्ताय्केत

माक्व भिंगु बांलाःगु

फुक्कं बियादीमा।

थुकथं येशू ख्रीष्ट पाखें

भीपिं वय्कःयात यय्क

म्वानाच्वने फयेमा।

वय्कः सदां तःधना च्वनेमा।

आमेन।

२२यःपिं दाजुकिजापिं, चिचा-
हाकय्क जूसां जिं छिमित च्वयागु थ्व
अर्ती छिमिसं बांलाक न्यना का।

२३भी किजा तिमोथीयात त्वःताहःगु
खँ जिं छिमित सीके बियाच्वना। व
थन याकनं वल धाःसा जि वयात
ब्वनाः आम्कन वये।

२४छिमि थकालिपिन्त व आम्कन
च्वंपिं फुक्क विश्वासीतय्त ज्वजलपा
धया ब्यु। इटालियाय् च्वंपिं
विश्वासीतय्सं नं छिमित ज्वजलपा
धया हःगु दु।

२५छिपिं फुक्कसितं परमेश्वरं दया
माया यानादीमा। आमेन।